

Projekt doktorantuurikoha eraldamiseks

1. Doktoriprogramm: Haridusteadused (227643)
2. Projekti pealkiri eesti keeles: Õpetajate erinevad kogukonnad ja nendes tegutsemise roll seoses kavatsusega õpetajaametis püsida või ametist lahkuda.
3. Projekti pealkiri inglise keeles: The different communities of teachers and the role they play in relation to teachers' intention to stay or leave the teaching profession
4. CERCS teaduseriala: S272 Õpetajakoolitus
5. Juhendaja:

Eesnimi	Perekonnanimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
Äli	Leijen	TÜ Haridusteaduste instituut	õpetajahariduse professor, PhD

6. Eestikeelne kokkuvõte.

Pealkiri: Õpetajate erinevad kogukonnad ja nendes tegutsemise roll seoses kavatsusega õpetajaametis püsida või ametist lahkuda

Juhendaja: Äli Leijen

Kokkuvõtte tekst:

Õpetajate puudus on üha suurem ülemaailmne probleem (Haridussilm, 2024; OECD, 2020). Järjest olulisemaks uurimisvaldkonnaks on kujunenud õpetajate ametis hoidmine (*teacher retention*). On leitud, et koostöö ja toetav keskkond parandab õpetajate ametis hoidmist (Skaalvik & Skaalvik, 2010; Scutt, 2019). Kooli liikmed mõjutavad kogukonnaliikmete hoiakuid ja väärtusi (Gibson & Blandford, 2005) ja oluline roll õpetajaametis püsimisel on õpetajate kuulumine erialaorganisatsioonidesse (Nguyen et al., 2019; Han, 2020). Samas ei ole erinevate kogukondade rolli ametis püsimisele varasemates uuringutes põhjalikult uuritud. Teema on eriti aktuaalne Eestis kontekstis, kus varasemate uuringute põhjal näib, et koostöö kolleegidega on Eesti koolides pigem tagasihoidlik ja seni piisavalt kasutama ressursi (Saks et al., 2022). Käesoleva doktoritöö esimeseks eesmärgiks on välja selgitada õpetajate erinevate kogukondadega efektiivse suhtlemise

praktikad erialakirjanduse põhjal. Teiseks eesmärgiks on välja selgitada, milline on õpetajate suhtlus kohalike (kooli) kogukondadega tänases Eestis ning kuidas mõjutab suhtlus õpetajate valmisolekut õpetajaametisse jääda või ametist lahkuda. Kolmandaks eesmärgiks on leida, milline on õpetajate erialastesse kogukondadesse kuulumine ja nendes tegutsemine ning kuidas see seostub valmisolekuga õpetajaametis püsida või ametist lahkuda. Neljandaks eesmärgiks on professionaalse arengu tegevuste kavandamine ja testimine erinevate kogukondadega suhtlemise tõhustamiseks. Selle uuringu läbiviimine nõuab väga head eesti keele oskust, sest andmekogumine ja professionaalse arengu tegevused viiakse läbi eesti keeles.

7. Summary in English.

Title: The different communities of teachers and the role they play in relation to teachers' intention to stay or leave the teaching profession

Supervisor: Äli Leijen

Annotation:

Teacher shortage is a growing problem in different countries (Haridussilm, 2024; OECD, 2020). Consequently, teacher retention has emerged as an increasingly important area of research. Collaboration and supportive environments have been found to improve teacher retention (Skaalvik & Skaalvik, 2010; Scutt, 2019). School members influence the attitudes and values of community members (Gibson & Blandford, 2005), and teacher membership in professional organisations plays an important role in teacher retention (Nguyen et al., 2019; Han, 2020). At the same time, the role of different communities on teacher retention has not been thoroughly investigated in previous studies. The topic is particularly important in the Estonian context, where previous research suggests that collaboration with colleagues in Estonian schools is a rather modestly utilised resource (Saks et al., 2022). The first aim of this dissertation is to identify effective communication practices with different communities based on the literature. The second aim is to find out what kind of communication teachers have with local (school) communities in Estonia today and how this communication influences teachers' willingness to stay or leave teaching. The third objective is to explore teachers' participation in professional communities and how this relates to their willingness to stay or leave teaching. The fourth aim is to design and test

professional development activities to enhance engagement with different communities. Conducting this study requires a very good command of the Estonian language, as data collection and professional development activities will be conducted in Estonian.